

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 109/2020
11.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., село ..., чији је пуномоћник Гордана Ракочевећ, адвокат из ..., против тужених Града Ниша, кога заступа Градско јавно правобранилаштво у Нишу и Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4906/2018 од 23.07.2019. године, у седници одржаној 11.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 4906/2018 од 23.07.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 1038/18 од 09.05.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев па је обавезана тужена Република Србија да тужилци на име накнаде нематеријалне штете плати за претрпљене физичке болове 250.000,00 динара, за претрпљен страх 250.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 300.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености 100.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 09.05.2018. године као дана пресуђења па до исплате, док је у односу на туженог Град Ниш тужбени захтев одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу у коме је тражила законску затезну камату на досуђене износе накнаде штете за период од 02.02.2015. године до 09.05.2018. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена Република Србија да тужилци накнади трошкове парничног поступка од 271.900,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 4906/2018 од 23.07.2019. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Нишу П 1038/18 од 09.05.2018. године у ставу првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилца тражила да суд обавезе тужене Град Ниш и Републику Србију да јој на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене тешке телесне болове солидарно плате 900.000,00 динара и то за претрпљене физичке

болове 250.000,00 динара, за претрпљен страх 250.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 300.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од 09.05.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженом Граду Нишу на име трошкова парничног поступка плати 132.000,00 динара, а туженој Републици Србији 6.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. и члана 374. став 1. ЗПП које су учињене у поступку пред другостепеним судом, због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредбе члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, на коју ревидент у ревизији неосновано указује, јер је чињенично стање утврђено правилном оценом доказа изведених на расправи пред другостепеним судом, који је о томе које ће чињенице да узме као доказане одлучио правилно, по свом уверењу, на начин прописан чланом 8. ЗПП. Такође у поступку пред другостепеним судом није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП, јер суд није одлучивао о захтеву о коме је раније правноснажно пресуђено или о коме је раније закључено судско поравнање.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у ноћи између 22.08.2014. године и 23.08.2014. године била у угоститељском објекту који се налази на тврђави у Нишу. Тужила је један сат иза поноћи изашла из локала, стим што се није упутила према излазу из тврђаве, већ је наставила асфалтираним путем у правцу према планинарском дому. Иза планинарског дома је кренула осветљеном поплочаном стазом са десне стране, потом је скренула са те стране у травнату површину како би обавила физиолошку потребу, јер је то место мање приметно и том приликом је упала у рупу која преставља ископину површине око 1 метар x 1,5 метара и дубине око 2-3 метра, која је обложена циглом са стране. Овај простор није био осветљен, нити обележен. После пада, тужила је осетила јаке болове, није могла да изађе из овог простора, већ је изашла уз помоћ ватрогасне службе и хитне помоћи. На самом месту пада није био потпуни мрак, помало се видело од осветљења са стазе, али рупа није могла да буде уочена. По сопственој изјави тужила те вечери није конзумирала алкохол, а у угоститељском објекту у коме је била постојао је женски тоалет који није хтела да користи због гужве. Приликом пада тужила је претрпела тешку телесну повреду у виду отвореног прелома скочне кости левог стопала због чега је оперативно лечена, а потом је уследило физикално лечење и рехабилитација у трајању од 6 месеци. На основу налаза и мишљења вештака утврђено је да је код тужиле дошло до умањења животне активности од 20%, а такође је приликом пада претрпела физичке болове и страх одређеног интензитета и трајања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно је другостепени суд укинуо првостепену пресуду и одлучио да тужбени захтев није основан ценећи да је до повреде дошло искључивом радњом тужиле, јер је знала да место према коме се упутила није предвиђено за обављање физиолошких потреба, посебно имајући у виду да се кретала ноћу, на месту које представља археолошку ископину, те да на тврђави постоји инфраструктура, односно асфалтиране стазе са расветом.

По оцени Врховног касационог суда, место на којем је дошло до повређивања тужиле испуњава све услове прописане чланом 5. Закона о културним добрима и које чини културно добро од изузетног значаја које ужива и претходну заштиту, са археолошким, историјским, етнолошким или природњачким садржајем. Ово место, по својој самој природи може да садржи ископине и отворе, а посетиоци морају да буду свесни чињенице на ком се месту налазе, те да се приликом обиласка тврђаве крећу искључиво на простору који је за то предвиђен, а то су асфалтиране и осветљене пешачке стазе. Тужилца је самоиницијативно у ноћним часовима, када је иначе осветљење слабијег интензитета, скренула са стазе према травнатој површини ради обављања физиолошких потреба на месту које за то није предвиђено и том приликом упала у рупу због чега је претрпела тешке телесне повреде. У том случају не постоји узрочно-последична веза између штетне радње и настале штете, јер је тужилца била у обавези да се по тврђави креће са повећаном пажњом, посебно у ноћним часовима. Осим тога, претходно је боравила у угоститељском објекту у којем је постојао тоалет предвиђен за обављање физиолошких потреба, тако да је тужилца као посетилац имала могућности да своје потребе обави на месту које је за то предвиђено, а не да скреће са асфалтираног пута којим се кретала приликом изласка из локала. Имајући у виду да је до повређивања оштећене тужиле дошло искључиво њеном кривицом, то нису испуњени услови прописани чланом 154. став 1. и 155, као и члана 173. и 174. Закона о облигационим односима за проузроковану штету, јер на страни тужених не постоји основ одговорности.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић